

Nr 802

Av fru **Lindberg** och herr **Fagerlund**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 137, med förslag till lag angående ändring i lagen den 3 januari 1947 (nr 1) om allmän sjukförsäkring, m. m.*

Under de år den allmänna sjukförsäkringen varit i kraft har såväl från myndigheters sida som från sjukkassehåll uttalats önskemål att i vissa fall få möjlighet att utbetala sjukpenning till myndighet eller lämplig person i stället för direkt till den sjuke.

Som exempel kan anföras att då en alkoholmissbrukare är sjukskriven och har rätt att för sjukdomen utfå sjukpenning har utbetalning av denna ofta berett sjukkassa bekymmer.

Kritik har riktats mot sjukkassorna dels från den alkoholskadades anhöriga, dels från sociala myndigheter såsom socialnämnd och nykterhetsnämnd. Sjukkassan har emellertid icke utan fullmakt från den alkoholskadade kunnat till annan person eller myndighet utbetala sjukpenning.

Den i Kungl. Maj:ts proposition nr 137 föreslagna ändringen av 27 § sjukförsäkringslagen är därför att hälsa med tillfredsställelse. Enligt den föreslagna ändringen skall nykterhetsnämnd kunna göra framställning om att sjukpenning skall kunna utbetalas till kommunal myndighet eller annan person än den försäkrade.

I den utredning som föregått propositionen föreslår riksförsäkringsanstalten beträffande frågan om vem som skall äga befogenhet att meddela förordnande om utbetalande av sjukpenning till annan än den sjuke, att beslutanderätten härom bör ankomma på allmän sjukkassa.

Riksförsäkringsanstalten anför att vissa skäl, bl. a. önskvärdheten av enhetlighet i tillämpningen, talar för att beslutanderätten bör ankomma på centralsjukkassa och ej på lokalsjukkassa.

I analogi med vad som gäller inom folkpensioneringen bör ingripanden mot sjukpenningberättigad alkoholmissbrukare enligt riksförsäkringsanstaltens rekommendation medgivas endast på framställning av nykterhetsnämnd. Eftersom nykterhetsnämnd enligt uppgift sammanträder högst en gång i månaden och framställning till sjukkassan ofta kan bli av brådskande natur föreslås att nykterhetsnämndsordföranden skall kunna föranstalta om framställning varom här är fråga. För att ovannämnda föreskrift skall få avsedd verkan är det nödvändigt att ett effektivt samarbete kommer till stånd mellan sjukkassa och nykterhetsnämnd, framhåller riksförsäkringsanstalten.

I proposition nr 137 föreslås i enlighet med riksförsäkringsanstaltens

rekommendation att det bör ankomma på centralsjukkassa att besluta om utbetalning av sjukpenning till annan än den försäkrade.

Under de år den allmänna sjukförsäkringen varit i kraft har ett gott samarbete rått mellan sociala myndigheter och sjukkassor. Mellan sjukkassemedlemmarna och lokalsjukkassorna har samarbetet och kontakten så gott som undantagslöst varit av sådan art att medlemmen med förtroende vänt sig till kassan. Lokalsjukkassorna har också numera de personella resurser som erfordras för att tillfredsställande kunna lämna en god service. Medlemmarna är vana att i frågor som sammanhänger med sjukförsäkringen vända sig till den lokalsjukkassa där medlemmen är registrerad. Lokalsjuk-kassan har i de flesta fall också den personkännedom som är av betydelse för ärendets avgörande. För nykterhetsnämnden måste det också förefalla smidigast att kunna diskutera ovannämnda frågor med lokalsjukkassan. För de flesta medlemmar är centralsjukkassan ett okänt eller i varje fall diffust begrepp. Därest beslutanderätten, såsom i propositionen förutsättes, hänskjutes till centralsjukkassan torde beslutet sannolikt komma att grunda sig på de sakuppgifter som centralsjukkassan erhåller från lokalsjukkassan. Det förefaller oss av ovannämnda skäl därför välbetänkt att man inte går förbi den lokala organisation som enligt vår uppfattning har stora förutsättningar att handlägga ovannämnda frågor på ett fullt tillfredsställande sätt.

Med stöd av ovanstående får vi därför föreslå,

att den i Kungl. Maj:ts proposition nr 137 föreslagna ändringen av § 27 i lagen den 3 januari 1947 om allmän sjukförsäkring får följande lydelse:

”Sjukpenning jämte — — — — för sjukpenningförsäkringen.

Vägrar försäkrad — — — — denna påföljd.

På framställning av nykterhetsnämnd äger lokalsjukkassa besluta att sjukpenning jämte barntillägg tillkommande den som är hemfallen åt alkoholmissbruk och beträffande vilken föreligger omständighet i övrigt som i 15 § första stycket lagen om nykterhetsvård sägs skall utbetalas till kommunal myndighet eller annan person att användas till den försäkrades eller hans familjs uppehälle.”

Stockholm den 26 april 1960

Marta Lindberg

Bengt Fagerlund